

BU DÜNYADAN GÖÇTÜ GAZİ DEDE

■ Dr. Latif VEYSELOĞLU

Gazi dede, 1932'de Ahıska'nın Adigön ilçesinde dünyaya geldi. Daha sonra ailece Adigön'e 4 km mesafedeki Osiyet köyüne taşındılar. Gazi küçükken dedesi Bilal Ahıska'da vefat etmişti; babası Veysel'i de sürgüne gittikleri Özbekistan'da kaybetti.

İkinci Dünya Savaşı başladıktan sonra 1942 yılında Gazi'nin iki büyük ağabeyi Kâtip ile İsrail'e Askerlik Şubesinden celp kâğıdı gelir ve bu iki kardeş askere alınırlar. Kardeşler bir daha baba evine dönmeyeceklerdir!

Gazi'nin annesi Anşa, askere gidip dönmeyen çocuklarına yıllarca gözyaşı döktü. Kâtip oğlundan kara haber gelmiş, İsrail'den herhangi bir haber gelmemişti...

14 Kasım 1944'te Ahıska vilâyeti topraklarında yaşayan bütün yerli Türk ahali, zalim Stalin'in emriyle hayvan vagonlarına doldurularak, yanlarına yeterli erzak alma izni de verilmeden sürgüne gönderildi. O sırada Gazi 12 yaşındaydı. Fakat yaşanan trajediyi unutmuyor, her şeyi anbean hatırlıyordu.

Sürgün zamanı Gazi'nin yanında ağabeyleri Nurettin, Şahzade; ablası Zennure ve annesi Anşa vardı. Sürgüne gönderilen bu aile, Özbekistan'ın Semerkant vilâyeti, İştihan ilçesi, Mitan kasabasına gelip yerleşiyorlar. O dönemde Özbekistan'da yoksulluk yaşanıyordu. Sefalet yaşayan ailenin iki ferdi Nurettin ve Şahzade, açlık ve ardından gelen tifo hastalığı sonucu hayatını kaybediyorlar. Böyle ıstırap çeken büyük aileden üç kişi kalıyor. Anne Anşa, kızı Zennure ve küçük Gazi...

Gazi, ailesinin geçimini sağlamak için gündüz okulda okur, öğlenden sonra okul çıkışı gece saatlerine kadar tarlada, bazen zengin insanların evinde, günlük işlerde çalışıyor. Okulda 7. sınıfı okuyor; başarılı bir öğrencidir ve artık 19 yaşındadır. Annesi müsaadesiyle Semerkant şehrinde üç yıl Veteriner Lisesinde okur, aynı zamanda eskisi gibi ders sonrası da yine çalışmış. Bu okuldan mezun olunca kendi mesleğinin maaşı düşük olduğundan çalışmıyor ve ablasının eşi Şahzade'nin yanında karayolu işçisi olarak işe başlıyor.

Gazi dede ve oğlu Latif, (Temmuz 2008).

Yıllar geçtikçe kendi başarısı ve tecrübeleriyle müdürlüğe kadar terfi ediyor. Çalıştığı ekipte birkaç milletten oluşan insanlar bulunmasına rağmen hepsiyle ortak dili bulup işin ileri derecede iyi olmasını sağlıyor. Karayolu müdürü konumunda olan Gazi'ye ilerde daha yüksek görevlerdeki kadrolar teklif ediliyor. Ancak aile şartlarına uymaması sebebiyle bu görevleri kabul etmiyor. Ay sonu yaklaştıkça 10-15 gün oturur ve elinde çalışan elemanların maaş liste ve bordrosunu yazardı.

Gazi, 26 yaşına geldiğinde Melek isimli bir kızla evlendi; sene 1958. Bu evlilikten altısı erkek, ikisi kız olmak üzere sekiz çocuğu dünyaya geldi. İsmail (1959), İsrail (1961), Halime (1963), İslam (1964-1990), Ömer (1966), Osman (1968), Latif (1969) ve Salime (1970). Bu çocuklarından toplam 30 torunu oldu.

Gazi dede, Gece gündüz çalışarak yılmadan, yorulmadan bütün evlâtlarını okuttu, evlendirdi, meslek sahibi olmasını sağladı.

1989 yılında Sovyetlerin kışkırtmasıyla Fergana'da, kan ve din kardeşimiz Özbeklerle büyük bir facia yaşandı. Birçok insanımız telef oldu. Çoğu akrabalar kimisi Amerika'ya, kimisi Rusya'ya, kimisi Türkiye'ye gittiler. Gazi dede, belki gün gelir ve izin verilir de memleketi olan Ahıska'ya döneriz umuduyla bulunduğu yerden ayrılmadı. Özbekistan'da on bir sene daha kaldı. Ömrünün 56 senesini Özbekistan'da

Rahmetli Gazi dede torunları Nuran ve Kamuran ile Marmara Denizinde İstanbul'dan Bursaya yolculuk yaparken çekilmiştir (Temmuz 2008).

geçirdi. Maalesef yaş ilerledikçe akraba hasreti yaşayan Gazi dede, ailesiyle 2000 yılında Rusya Federasyonu'na bağlı Kuzey Osetya'nın Mozdok şehrine göç etti. Gerçekten Gazi olan bu insana her bayramda ve törenlerde ödülleri verilir.

Ahıska'da iken dedesi (annesinin babası) İdris çok sinirli ve hırslıymış. Bir gün yaramazlık yaptığı için fırlattığı maşa, bacağına saplanmış! Kendisi hep gülererek bunu anlatırdı. Gazi dede Ahıska'yı ziyaret etmeyi çok istiyordu. Bilhassa dedesinin türbesini... Ne yazık ki 78 yaşında iken geçirdiği kalp krizi sonucu hayata gözlerini yumdu.

Gazi dede, 2010 yılı şubatında Kuzey Osetya'da vefat etti. Gönüllerimizde ebediyen yaşayacaktır. Onun gibi usta ve bilge bir kişiye halkımızın her zaman ihtiyacı var. Ama biliyoruz ki ecel geldi mi ne şaha bakar ne sultana. Ölüm mukadder...

Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın.

NOT: Adigön'den 1942 yılında savaşa giden merhum Gazi dedenin öz ağabeyi Makaridze İsrafil (Ahıska'daki soyadı) ve amcası oğlu Sardal Bilaloğlu geri dönmemişler. Ancak her ikisinden de bir haber gelmemiştir. Bunların savaş sırasında Türkiye'ye kaçmış olabileceği düşünülmektedir. Bu iki asker, şimdi hayatta olmasalar da onların soylarının devam ettiğini düşünüyoruz. Bu hususta bilgisi olanların 0507 707 53 07 No'lu telefona haber vermesini rica ediyoruz.

 Gazi oğlu Dr. Latif Veyselolu

Bir zamanlar millet uyurken Ziya Gökalp şöyle seslenmiş (Bu şiirdeki Yunan'ın yerine Ermeni konulabilir!):

DURMA VUR!

*Durma Yunan, durma, kibrini artır!
Türklüğün başına hakaret yağdır!
Uyuyan bir kavme bu zillet azdır,*

*Vur eski kölesi, utandır onu;
Bırakma uyusun, uyandır onu!*

*Bu yurdun hazinesi onun elinde,
Fakat anahtarı senin belinde,
Kalmış aç ve garip, kendi ilinde;*

*Vur eski kölesi, utandır onu;
Bırakma uyusun, uyandır onu!*

*Zorla onu, yeni revişe girsin,
Gemi yapsın, alış verişe girsin,
Fabrikalar açsın, her işe girsin;
Vur eski kölesi, utandır onu;
Bırakma uyusun, uyandır onu!*

*Sıkıştır ki ordu, donanma yapsın,
Garpte ne terakki görürse kapsın,
Türklüğü tanısn, Tanrı'ya tapsın;*

*Vur eski kölesi, utandır onu;
Bırakma uyusun, uyandır onu!*

*Zannetme, yaptığın hoşla gitmiyor,
Terakkimiz hoşla hoşla gitmiyor,
Emin ol, emeğin hoşla gitmiyor;*

*Vur eski kölesi, utandır onu;
Bırakma uyusun, uyandır onu!*

■ Ziya Gökalp